

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.
 Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta
 dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyv-
 kereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdá-
 jában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felső szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknek, aljegyzőknek, imokoknak, földmiveseknek és szer-
 nyebb javadalmasú hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Duna—Tisza-csatorna.

Szolnokmegye közönsége felirattal fordult nemrégiben a kereskedelmi miniszterhez a Duna—Tisza csatorna szolnoki torkolata érdekében. A miniszter január 12-én kelt leiratában válaszol a felíratra. A miniszter értesítette a megye közönségét, hogy a csatorna kiépítése nem lehet időelőtti, mert a közép Tiszán és a Hármas-Körösön élénk hajózásunk van, a Tisza felső szakaszainak és mellékfolyóinak hajózhatóvá tételére pedig oly intézkedések tétettek, melyeknek következtében a csatorna elkészültének idejére a Tisza legalább is Tiszapolgárig, a Körös pedig Köröstarcsáig, a Maros Aradig hajózható lesz. A Duna—Tisza-csatornának pedig már készen kell lenni arra az időre, mikor a Tisza felső része és mellékfolyói hajózhatóvá válnak. A csatorna terveinek elbírálása tárgyában az összes érdekeltségek által kiküldött szakbizottságnak már 1907-ben három alternatív terv állott rendelkezésére a csatorna budapest—szolnoki vonalára nézve. Azt mondja továbbá a miniszter, hogy a csatorna-forgalom gyűjtő területének megállapításánál a szolnoki és csongrádi torkolati hely egymással nem hozható ellentétbe, mert a két város sokkal közelebb fekszik egymáshoz, semhogy bármelyiküknek torkolat gyanánt való választása a csatorna forgalmi területének nagyságában változást idézhetne elő. A miniszter azt mondja végül: Egyébként figyelembe veendő és az összes érdekelt köröket megnyugtató az a körülmény, hogy azokban a kérdésekben, hogy vajjon a Duna és Tisza folyamok közt tervezett csatorna megépíthet-e és ha igen, mely irányban haladjon, ezt a döntő szót az ország legelső és legfelsőbb nyilvános fóruma fogja kimondani, ahol az ország minden részének alkalma lesz érdekeit megvédeni.

A miniszternek leirata utolsó részében foglalt kijelentése megnyugtató. E szerint a törvényhozás fogja eldönteni, hogy a nagy

gazdasági célok szolgálatára tervezett csatorna hol, mely irányban épüljön. Nekünk bácskaiaknak természetesen amellett, az irány mellett kell állást foglalnunk, mely a mi érdekkörünket közelebről érinti, mely közgazdasági érdekeink előmozdítására legalkalmasabb. Hogy ez nem a szolnoki irány, azt bővebben magyarázni felesleges.

A jelen esetben a bácskai érdek teljes összhangban áll az országos közérdekkel, mely pedig parancsoló módon szabja meg az utvonálnak Szeged alatt való megállapítását.

Báró Vojnits Istvánról.

A községi aljegyzők és egyéb alkalmazottak országos közlönye: a Közigazgatási Közlöny legutóbbi számában *vezércikkben* foglalkozik báró Vojnits István közéleti szereplésével.

A bácsmegyei nemzeti munkapárt vezérét, akinek arcképét is közli, ekként ismerteti olvasóival:

Hány jeles férfiu halt el, kiknek munkásságát elfelejtette a kor, s emlékezetét még fejfa sem jelzi.

Korszakalkotó vállalkozásunk igazát történelmünk igazolni fogja, mi nyugodt lélekkel folytatjuk — jóllehet gáncsokkal kísért — göröncsös utainkat.

A lejtőtől nem félünk, az ellenség golyói pedig önzetlen munkásságunkról lepattanak.

Mai képünk Vojnits István báró arcképét hivatott megörökíteni.

Amidőn nagy jellemének aposztrofálására határozottuk el magunkat, lelkünk önkéntelenül a miniszterelnöki palota fényes kárpitja felé vándorol, hol tapsviharban, riadó éljenzés közepette láttuk őt, midőn pályatársaink előtt megnyitotta a kormányelnök ajtaját.

Előkelő társadalmi állásának teljes súlyával vetette közbe magát annak érdekében, hogy panaszos ajkainkról hallja meg az ország első ura és sorsunk intézője megszívlelendő, nyomorult helyzetünket.

A meglöpött rendőrkapitány.

Irta: Pax

Akkor történt, mikor a budapest-zimonyi vasut ádatatot a forgalomnak, hogy Acsánszki Milos jómódu sertéskereskedő a Szerémségből Budapest felé igyekezett némely üzleti ügyek lebonyolítása végett.

A véletlen úgy intézkedett, hogy Acsánszki egyesegyedül került a gyorsvonatnak egy másodosztályu kupéjába, amelyben kényelmesen el is helyezkedett.

Egy közbeeső állomáson beszállt hozzá egy előtte teljesen ismeretlen utas, ki miután előhúzott egy napilapot, abba beletemetkezett s olvasott.

Acsánszki uram a vonat dübörgése mellett szépen elszenderült s csak akkor tért magához, mikor a vonat egy igen hosszút fűtlyentett, jelezve, hogy Szabadkához közel járnak. Kereskedőnk a nála megszokott hanyag mozdulattal időjelző készüléke után nyúlt, de mily nagy volt a meglepetése, midőn értékes órájának s nem kevésbé drága láncának hiányát volt kénytelen konstatálni. A gyanu természetesen mindjárt az ismeretlen utitársra irányult s intézkedett, hogy azt az állomáson a rendőrség vegye oltalmába.

Ugyis történt. A vonat megállása után Acsánszki a posztion álló rendőrhöz sietett, érte-

sítette az esetről s az ügybuzgó »Mihaszna« kötelességűen és hivatásszerűen odalépett a mit sem sejtő s a rémülettől magából kikelt utashoz, a törvény nevében fölszólitotta, hogy kövesse a főkapitányságra, velük ballagott természetesen a panaszos is.

A rendőrkapitányságra érve, a kereskedő előadta a panaszát s újból kifejezte gyanúját az utassal szemben, ki váltig hangoztatva ártatlanságát, szívesen engedte, hogy alaposan megmozgassák. — A keresett óra nem került elő.

— Nem látta panaszos, — szölt a rendőrfőkapitány — hogy a vádlott valakivel beszélgett, míg odajárt a rendőrhöz?

— Igenis kérem, amint leszállott, azonnal beszélgetésbe eredt valakivel, mire a rendőrrel odaértünk, a gyanús alak eltűnt a sokutas között.

— Helyes, — mondja szakavatottan a rendőrfőkapitány — ez magyarázza meg az óra eltűnését. Rendesen így van ez ilyen esetekben; az ellopott tárgyakat a legelső állomásnál átveszi valaki s eltűnik vele. — Vádlott! a tárgyalás csak a nyomozás befejezése után, talán egy liét mulva lesz megtartható, kellő biztosíték mellett azonban szabadgn bocsátom a megidézésig.

Miután a gyanúsított utas újból hangoztatta ártatlanságát s kijelentette, hogy e városban teljesen ismeretlen, az pedig, kivel megérkezésekor beszélt, még azon percben indult el egy

Ha mélyebben belenézünk a dolgok állásába, hátalattal szívvel kell meghajtanunk az elismerés lobogóját nagyevű pártfogónk, igazi jóakarónk Vojnits István báró előtt, aki felemelt minket abból a földi sötétségből, a melyben önközünk révén, a nagy közöny árnyékában bőven volt részünk.

Nemes életének egy igen tekintélyes részét a vármegyei szolgálatban, utóbb annak élén töltötte s így alkalma nyílt megismerni nyomorult helyzetünket.

Ebben leljük igazi örömmel magyarázatát annak, hogy ügyünket felkarolta.

Az ő fáradhatatlan élete egy érdemekben gazdag életnek a ragyogó mintaképe.

A királyi kegy is érte főúri személyét, amidőn a bárói méltóságot s a Szent István rend kis keresztjét kapta.

A nemzeti munkapárt oszlopos tagja s ezen párt alelnöke.

Amidőn egyesületünk iránt viseltetett jó akaratáért hátalattal szívvel mondunk köszönetet, hisszük s bizva bizunk abban, hogy ezentul sem fog elhagyni bennünket.

Erzsébet királyné szobor Zomborban.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. jan. 21.

Hallhatatlan emlékü királynénk, az áldott lelkü Erzsébetnek szobrát emel Zombor város hazafias érzelmű, királyához hű lakossága. Az eszme *Vértesi* Károlynak, a nagy dolgok létrehozásában soh'se lankadó írónak agyából pattant ki. Az ő kezdeményezésére a társadalom minden rétegéből e hó 21-én tanácskozásra gyűltek egybe. Szép beszédének a hatása alatt nyomban megalkult a szoborbizottság.

Vértesi Károly ezzel a beszéddel nyitotta meg a tanácskozást:

Tisztelt urak! Kedves barátain!

Most még nem mondhatom: Tisztelt szoborbizottság, csak munkatárs barátainak szólít tatlak titeket, akik hívásomra, hozzám eljön-

másik vonattal, — megessett a főkapitány szive s intézkedett, hogy a felek kihallgatása, illetve az ügy tárgyalása másnap tíz órára tűzessék ki.

Acsánszki Milos uram utazása megszakításáról s érzékeny veszteségéről sürgönyileg értesítette nejét; megjelölve lakását is, hol az időt az ügy tisztázásáig töltetni fogja. Későn este sürgöny érkezett a feleségétől, melyben tudatja, hogy az ellopottnak vélt óra láncostul együtt otthon maradt az asztalon.

Másnap, természetesen nem várva a tíz órát, rohant fel a kereskedő — csak úgy csurgott róla a kövér izzadság — a főkapitánysághoz, hol azonban már nagyobb számú hallgatóság előtt egy másik ügy tárgyalásába fogtak.

Acsánszki a tárgyaló főkapitány engedelmével soron kívül előadja borzasztó tévedését, ezer bocsánatot kér az idegentől, késznek nyilatkozik az ártatlanul meghurcolt urat anyagi kártérítéssel is kiengesztelni, végül megfizeti az eljárási költségek háromszorosát is.

Miután a felek kiegyeztek, az eljárási költség megvala fizetve, a főkapitány a következő leckével látta el utraivalóul a volt panaszoszt:

— Kendtek egyezségén én is örvendek; Acsánszki uram azonban el ne feledje, hogy az még nem baj, ha óráját otthon felejteti, de ha elfelejti, hogy óráját otthon felejtette: nagy kellemetlenséget okoz másnak s magának azonfölül

szivesek voltak, de ha az egyetértés velünk lesz, mit bizony remények, a hosszabb óramutató még nem fogja körüljárni útját a számlapon és mi már Erzsébet királyné szoborbizottsági tagtársak szólítottuk egymást. Mindenki társulhat, jó dolog kivételre egyesülhet. Nem kell erre különös küldés. A soknak kívánsága elég.

Állapodjunk meg az Erzsébet szép, magyar és történelmi keresztnevével, melyet a koronás nagyszony viselt.

Van nekünk a városunk egyik legszebb helyén, a Schweidel-szobor leplezésekor Szabadság-térnek elnevezett, befásított területnek folytatásaképp egy sok virágu, üdén zöldelő ligetünk, melyet a boldogemlékezettű jószágos királyné nevével neveztünk el. Az Erzsébet-liget, mint egy bájos, eladóvá serdülő leány, évről-évre szépült, amíg most már teljes pompájában bontakozik ki a szem elé és nagyban járul a Zombor lombos város elnevezéshez.

Szépek a fák, szépek a virágok ebben a ligetben és a városunk szépei közül is sokan járnak, sétálnak ott, zene hangok mellett andalognak, el-gondolkoznak ifjúságról, szerelemről, történelmi emlékekről.

A fák és virágok azonban, évenként téli álomra vetkőznek s ilyenkor nincs a ligetnek ékessége, melyen jólesőleg pihenhetne meg a szemünk. De ha pompájában is virít a természet, még sincs ott, hol a virág, a magyar világ legnagyobb ékessége, nincs a liget kellő közepében, köröndjében az a fehér márványkő, kemény kőből faragott királynői alak, melynek előtte, mint valamely szentet ábrázoló szobor előtt, tisztelettel emelje meg kalapját minden reménylő.

Adjuk meg tehát az Erzsébet-ligetünknek a legnagyobb díszét és helyezzük be abba az imádozott királynénak, a magyarok első nagyszonyának, egyuttal mártírának az átszellemült képét.

Ezért hivatalok, kérték hozzám titeket, urakat, kedves barátaim, szobrok emelésében jártas, edzett, de nem fáradt vitézeket. Építsük fel előbb a képzeletünkben nagy és jószágos királynénak, Erzsébetnek, a magyarok ügye hathatós pártfogójának a maradandó, az idők viharában is rendületlenül álló képét, hasonmását, aztán bizzuk a remekbe való kivitelét a művész kéze.

Nem új gondolat az Erzsébet-szobor Zomborban, én is hallottam azt többször említésbe hozni, de akkor más, habár szinte kegyeletes dolgok alapozásával, betetőzésével voltunk elfoglalva. Minden jó dologra azonban sor kerül. Amit mi el nem végezhetünk, folytassák az utódok. Magyarországon évszázadokra lesz még sok dolog. Most is egy nagy időre szóló jó dolognak vessük meg az alapját.

Amint tudjátok, a második szobrunkkal, a Rákócziéval — legalább a mi részünkről — készen vagyunk már. Új munkába foghatunk, mely nem ígérkezik fárasztónak, hogy úgy fejezzem ki magamat: önmagától fog menni, mindnyájunknak a határtalan kegyelete fogja előre vinni, mint vitorláshajót a kedvező szél.

Ha más nem, megkezdem én, kezdjük meg mi a dolgot, alakítsunk magunkból Erzsébet királyné szoborbizottságot. Ennek az útját egyengettem is már, hogy könnyebben járhasson.

anyagi kárt is! — Lássá, ma reggel, amint elindultam volt hazulról, észrevettem, hogy éjjeli szekrényemen maradt az óram; de tudom legalább, hogy ott van s ha ebédre hazakerülök, megkerül az óra is. S most már folytassák utjokat békeséggel!

A két utas karonfogva indult le a lépcsőn, együtt ültek egy bérkocsiba, az állomáshoz hajtottak s miután ott együtt jól megebédelték, egy kupéban folytatták utjokat a főváros felé.

A főkapitány hivatalos teendői után haza ballagott.

Mikor az előszobába lépett, eléje lejtett serdülő leánya, ki, miután az apa szeretetteljesen homlokon csókolla, így szólt:

— Remélem, drága atyuskám, hogy délelőtt megkaplads az óradat!

— Az óradat?! Egyetlenem, hisz' azt ma reggel itthon felejtettem.

— Igen, azt tudom, de én sajátkezűleg adtam át egy hivatalosolgának, kit fiakkeron küldtél érte.

A főkapitány szakavatottsága s e téren sok éven át szerzett tapasztalatai folytán azonnal tisztában volt a helyzettel.

Ugyanis, míg ő Acsánszki uramat feledékenységéért megleckéztette s elmondta saját esetét, hogy t. i. ma ő is otthon felejtette értékes óráját: kivált a hallgatóság soraiból egy vén, tizenhárom próbás zsebmetsző, lesietett a lépcsőkön, beledobta magát egy bérkocsiba, a főkapitány lakására hajtatott, becsengetett, alázatos hajlangások között előadta jövelele célját s minden gyanukeltés nélkül kikérte a nagyszonyos urnak itthon felejtett óráját, melyet az egyetlenem vonakodás nélkül át is adott.

A főispánné méltóságos asszonyt a szoborbizottság védnökéül, Vojnits István főispán urat a szoborbizottság tiszteletbeli elnökeül volt szerencsém már megnyerni és ezt nektek is kedves barátaim, van szerencsém bejelenteni. Az ő nevében és a mi segítségünkre való működésünkben van a sikerünknek biztos záloga.

Ezeknek az előre bocsátása után kérlek titeket szíves közreműködésre, tanácskozzuk meg részletekben is a dolgot, szóljatok hozzá szavaimhoz, bővítsétek ki a mondataimat és azután legyetek szivesek azon indítványomhoz járulni, hogy alakítsuk meg a zombori Erzsébet királyné szoborbizottságot.

Ezután Zsulyevits Ernő, Prokópy Imre, Rácz Soma, Buday Ernő, Trencsény Károly és Vujevich Alajos hozzászólása után a szoborbizottság megalakult.

Védnök: Ifj. Vojnits Istvánné, a főispán neje. Tiszteletbeli elnök: Vojnits István főispán. Szoborbizottsági elnök: Vértési Károly.

Választottak még egy többtagu női és férfi bizottságot, mely azonban még némi kiegészítésre vár. Az értesítések és a szoborügyben való előkészület és szükséges intézkedések megtevésére Vértési Károly szoborbizottsági elnököt kérték fel.

Gyermekkinzás az iskolában.

Ez alatt a hatásvadászó cím alatt a Magyar Estilap szombati számában a következő, hihetetlen esetet közli:

»Bácsmadaras község népe közt nőttön-nő a felháborodás a tanítónő ellen, aki minap minden különösebb ok nélkül véresre vert nyomorékra fofozott egy leányt. Ami a felháborodást már lázadássá szította, ez az, hogy a tanítónőnek nem ez az első esete. Nap nap után megtörtént ezelőtt is, hogy tanítványai közül valamelyiket úgy felfofozott, hogy elvesztette a hallását, fésüket, kötőitüket verdeselt bele a leányok hajába. A kalocsai érseki hatóság már nem egyszer intőt küldött a számára, de a kegyetlenkedésektől ezáltal nem lehetett visszatartani. Most már nincs más hátra, mint hogy az érseki hatóság sürgősen intézkedjék a tanítónő felfüggesztése iránt, mert ha még sokáig állásban marad, a bácsmadarasi iskolából kimaradnak az összes leány növendékek.

Árvai Ferencné Bándi Julia bácsmadarasi iskola második osztályának tanítónője folyó hó 13 án rémes jelenetet rögtönzött a tanóra alatt. Dózsa István madarasi lakos Mária nevű leányát, mert nem tudta rögtön megmondani, hogy mennyi 5×5, kékre zöldre verte, öklével súlyos ütéseket mért fejére, az arcára, majd a szájába dugta a kezében levő nádpálcát.

A leány nem merde elmondani a szüleinek, mitől olyan dagadt az arca, de másnap, amikor az ütések helyei dagadni kezdtek, megkérte előbb a szüleit, hogy ne szóljanak semmit a tanítónőnek, aztán elmondott mindent, ami az iskolában történt.

Ekkor már csupa kékség volt a leány homloka és a szeme. Szemei annyira megdagadtak, hogy semmit sem látott és csak szülei vezetésével ment tudott elmenni a plébániára, hol szintén feljelentést tettek a plébánosnál, ki igazgatója az iskolának.

A tanítónő kezdetben közönyösen fogadta az egész ügyet és mikor tagadásával szemben orvosi látetelet mutattak neki, azt mondta hogy a kis leányt elfogta a szent Antal tüze.

Később mikor látta, hogy az orvosi véleményét így megdönteni nem lehet, napjában többször fölkereste a leányt, édességekkel kedveskedett neki és egyezkedni próbált a szüleinek. Ezer koronát ajánlott neki abban az esetben, ha a feljelentést visszavonják.

A beteg leány lakása valóságos bucsujáró hely, egyrészt azok jönnek kik részvétellel vannak iránta, másrészt azok, kik a tanítónő megbízásából újabb ajánlatokkal keresik fel a szülőket.

A tanítónőt az iskolában tovább megtérni nem lehet. A község lakossága egyenesen megköveteli a püspöki hatóságtól, hogy függeszse fel a brutális tanítónőt.

Ez a napokban valószínűleg meg is történik.

Nem hisszük, hogy az eset úgy történt amint az a nevezett fővárosi lap leírja. De azért leadtuk, hogy a megtámadott tanítónőnek módot adjunk a védekezésre, illetve az igazolásra.

A bácsmezei tanítói kar közismert jóhíre megköveteli, hogy az ilyen súlyos vád szó nélkül ne maradjon.

H I R E K.

A képviselőházból.

Szombaton egy kis kellemetlen meglepetés érte a képviselő urat. Návay Lajos elnök a lelnök amiatl elkeseredésében, hogy az ülést tanácskozásképtelenség miatt csak háromnegyed órával később nyithatta meg, katalogust olvastatott. S ekkor kitünt, hogy a képviselőnek ötnegyed része távol volt. Különös véletlen, hogy ugyanekkor egyetlen bácskai honatya se volt jelen. Pedig ezeknek legnagyobb részét nem igen lehet azzal vádolni, hogy kerülik a Házat. Most azonban sok oka volt a távolmaradásuknak. Báró Vojnits István közügyekben volt elfoglalva; Latinovits Pált, akinek lábikra bántalmi támadtak, házi orvosa dr. Alföldy Béla tartotta vissza vasszigorral; dr. Slezák Lajost influenza kötötte az ágyhoz; dr. Mikosevits Kanot leányának betegsége nem engedte a családi tűzhelytől; dr. Dúngyerszky Gedeont gazdasági munkák; Szutrély Lipótot pedig a Bajai Takarékpénztár halasztást nem tűrő ügyei tartották fogva.

Állításunkat azonban korrigálnunk kell. Ugyanis a bácskai gárda csak parlamenti vonatkozásban nem volt képviselve. Illetőségi értelemben két bácskai is volt jelen. Nevezetesen: gróf Széchenyi Emil vajszkai nagybirtokos, az esztergomi követ és Rohonyi Gyula. Reájuk hárult tehát a feladat, hogy Polónyi négy óras beszéde alatt a tanácskozásképtelenséget biztosítsák. Gróf Széchenyi ezt — ugylátszik — szívesen tette, mert a legravaszabb prókátort feszült figyelemmel, nagy élvezettel hallgatta, ami — a legjobb szónokok egyikéről lévén szó — érthető is.

Hétfőn szomorú hangulatban köszöntötték egymást a honatyák. Ugron Gábornak, a kitűnő szónoknak és nagyszerű államférfiúnak váratlan elhunyt minden pártállású képviselőben fájdalmas érzést ébresztett. Ennek az érzésnek hü visszhangja kelt abban a poétikus színezetű, megkapóan szép beszédben, melyben Berzeviczy elnök az ország nagy halottját elparentálta.

Majd a bankjavaslat tárgyalását folytatják. Horváth Emil és Abraham Dezső függetlenségi beszétek ellene. Az ilyen kaliberű szónokok elől rendszerint a folyósóra menekülnek a képviselők. Most is így történt. Mindenki kifelé tartott. Csak a bácskaiak maradtak bent, akik most már meglehetősen számban voltak képviselve. A két szónok beszédének a tartalma és előadásuknak altató hatása elég ok volt arra, hogy »hazai« ügyekben való eszmecserében keressenek szórakozást. Gróf Széchenyi Emil, aki különben minden szónokot figyelemmel hallgat, ezuttal eltért szokásától s Ertl Jánossal és Konyovits Dáviddal aktuális bácskai ügyekről tanácskozott. Zákó Milán pedig Vojnits Sándort foglalta le a maga számára. Báró Gromon Dezső kerületbeli levelek rendezgetésével volt elfoglalva. Egynéhány kérelmet nyomban el is intézett Hieronymi kereskedelmi miniszternél.

Kedden az egyik parasztképviselő: Herczeg Sándor kiscigazda vonultatta föl érveit a javaslat ellen. A maga ismert politikai álláspontjából igen okosan beszélt. Nem haladt kitaposott nyomdokon, hanem új eszmékkel terített utakon. Érdekes beszédét sokan figyelemmel hallgatták; köztük báró Vojnits István, Janiga János és dr. Konyovits Dávid. Utána Preszly váci követ beszélt. Őt követte Antal Géza pápai képviselő és ref. teológiai tanár. Nagyszabású, okos fejtegetéseivel telített beszédével nagy szónoknak bizonyult. Hívei és ellenfelei egyaránt feszült figyelemmel hallgatták.

Kedden Latinovits Pál volt az első, aki a folyosón mutatkozott. Két heti betegeskedése után most jelent meg először a Házban. Nagyszámu hívei tömegesen keresték föl, s sokan közülük melegen gratuláltak neki névnapja alkalmából. Távirati gratuláció is érkezett; Kecskeméten lakó nővére és férje Horthy István huszárórnagy küldték.

A jobb oldali folyosón báró *Vojnits István* tárgyal több bácskai birtokossal és tisztviselővel, köztük Szommer József bácsalmási jegyzővel és *Kanyó József* kulai birtokossal. A tanácskozás nem nyulhatott hosszúra, mert a verbászi követnek a miniszterelnökkel és gróf *Tisza Istvánnal* volt fontos beszélője.

Bent a teremben *Sümegei Vilmos* beszélt, ezuttal nem nagy lelkesedéssel. De azért nagyszámu hallgatója volt. Ezek sorában volt báró *Gromon Dezső*, aki elsőbb megint a minisztert fogta le kerületbeli ügyekben, dr. *Falcione Árpád* és dr. *Janiga János*. Az utóbbi csak rövid ideig maradhatott bent, mert *Purgly János*, Szabadka város főispánja értesítette, hogy a déli órákban a Házba érkezik s a folyosón tanácskozni akar vele.

Jegyzetek.

Kényszer vallásvisélet. Lelkendező kisdákkoromban, amikor még a gond ismeretlen fogalom volt előttem s amikor még oly csabító rózsaszínben tündökölt előttem a világ, volt egy osztálytársam, akit mindnyájan, az egész osztály, nagyon szeretünk, mert nagyon jó fiu volt. Szelid és igazi ragaszkodó pajtas. Ő ágostai evangélikus volt, míg az osztály zöme katolikus. Mikor nekünk katolikusoknak hittanóránk volt, a más felekezetiek hazamentek, tehát ő is. Egy ízben azonban ott maradt. Kérdezősködésünkre azt mondta, hogy nagyon szereti a katolikus hitet s örömebb volna katolikus, mint evangélikus. Azt is elmondta, hogy édesapja evangélikus, édesanyja pedig katolikus; a hugocskái mind katolikusok, miként az édesanyjuk, de ő nem lehet az. »Mondtam is már szülőimnek többször, hogy én is katolikus szeretnék lenni, — mondta — de mindig azt felelték nekem, hogy nem lehet, mert a törvény úgy parancsolja. Pedig milyen rosszul esik nekem az, ha látom, amint esténként az édes anyám imádkozni tanítja a kis hugaimat, akik oly áhitattal mondják utána a szent szavakat, míg engem nem tanított. Pedig engem is szeret, az édes anyám, hisz én is az ő fia vagyok.«

És könnyek csillogtak a szemében. Meghatottan hallgattuk mindnyájan, a mi kis pajtasunk eme lelkünkét megragadó panaszát. Érthetetlen volt előtünk, hogy ennek miért kelljen így lennie. Soha sem felejttem én ezt el s azóta nagyon sűrűn gondolkodtam felette. Miért nem követheti ki-ki azt a vallást, amelyikhez a lelke vonzódik? Hiszen sem a bibliában, sem a katekizmusban, amit pedig én nagyon jól ismerem, nincs semmi ilyenü tilalom. Jézus Krisztus soha sem tanította ezt. Ellenkezőleg. Még ő mondta azt, hogy: engedjétek hozzám a kisdedeket. Ő egyformán szeretett zsidót és pogányt. Ő senkit sem tekintett ellenségének. De nem is ott kell keresni e tilalom kuforrását, hanem Krisztus követőiben. A mester tanítását meg nem értő híveiben. Az örök egyenlenség belekap még a gondatlan gyermekek lelkiismeretébe is. A krisztusi szeretet melege nem tudja kellően összeláncolni az érdekeket. De hogy is tudná, mikor az nagyon távol van az emberi lelkekből. Pedig mennyi gondot fordítanak arra, hogy a gyermekekbe beleneveljék azokat a szent és magas elveket, az ellenséges választófalakat ledöntő békeeszméket, míg a gyakorlati életben mást tapasztalnak. Vajjon kinek a lelkiismerete felel azért, hogy az én kis diákpajtásom a boldog gyermekkorban boldogtalannak érezte magát? Mert hogy fájdalmas volt neki ez a kényszer vallásvisélet, az egészen bizonyos. Lehet, sőt egész bizonyossággal tudom, hogy vannak sokan hasonló állapotban, akik azonban nem törődnek vele, meg vannak nyugodva és soha eszükbe sem jut ezért egy szót is szólni; csak hogy nem minden gyerek egyforma, nincs mindig egyformán finom és gyengéd lélekkel megáldva. Jelen esetben át tudom érezni e fiu lelkiállapotát, amint napról-napról kénytelen át-szenvedni azt a különbségtudatot, amely közte és az édes anyja közt van. Tudnia kell neki azt, hogy ő nem lehet mindenben közös avval, aki őt annyi gonddal és szeretettel nevelte, akinek reménye és boldogsága ő, akihez legjobban ra-

gaszkodik és akit mindenek fölött szeret: az ő édes anyjával. Igen, mert tiltja azt a törvény, mely csak azért alkottatott, hogy az a »spontán megnyilatkozó« felebaráti szeretet ki ne zökkenjen a sima pályájából s valahogy az egyenlenség utvesztőjébe ne kerüljön, — csupa tulságos vallási rajongásból. Távol áll tőlem e törvény megalkotóit méltatlanul illetni, sőt megvagyok róla győződve, hogy a legjobb és legnemesebb szándék vezérelte őket munkájukban, de persze törvényeket mindenkinek a szájaize szerint megalkotni nem lehet.

Csak még egy idézetet akarok közölni a buddhista vallás tanaiból, melyet a mi dicső emlékü *Kőrösi Csoma* Sándorunk hozott a napvilágra a tibeti kolostorok, addig még ismeretlen szellemi életének homályából.

Buddha mondja: Valamint az aranyat tűz, metszés és reszelés által szükség próbára tenni: akképen kell, hogy ti az én tanaimat megvizsgáljátok és csak azután fogadjátok el, nem pedig egyedül irántam való tiszteletből.

Igy gondolkodott egy nagyon, nagyon régen élt vallásalapító, aki még irni sem tudott. Te pedig, kedves diáktársam, ma te sem vagy már olyan érzékeny lelkű, mint diákkorodban, ma már legfeljebb te is csak az aranyat teszed próbára — a pengetése után. **Pont.**

Differenciáltság.

Mert hogy a Bácskában nem beszélnek differenciált lélekről, azt hiszik, hogy nincs is nálunk olyan. Mert hogy a Bácskát az Elefántovicsok, Gyurkovicok és Duhajok hazájának gondolja sok pesti bankfiu, aki szereti hangoztatni peckesen a lelke differenciáltságát, hát azt hiszik hogy ott nincs elkülönülő, magasabb szenvedelmektől áthatott lélek, hanem csak nagyivó. Mert hogy a budapesti kávéházban összenőt a »pali« fogalma a bácskai tánc disznókereskedővel, azt hiszik, hogy egy-egy ilyen bácskai maga a röghözköztetés, a maradi, alantás, csiszolatlan vidékiség.

Mindenki tapasztalhatta már, hogy ha azt kérdezték tőle, hova való és azt találta felelni: bácskai, rendszeren azt a constatálást hallhatta: ergo ön jól tud inni. Pedig hát ehhez szó fér. Ismerek bácskai, ki harminc flaskó sört sem bír meg egy éjszaka. S mégis bácskai.

Differenciált lélek van mindenütt. Nemcsak Szász Zoltán cikkeiben. Sőt nem is kell ahhoz rajongó Bolzay lány. Hangsúlyozom, ha úgy vesszük a differenciáltságot, mint ahogy kezdik szélteben-hosszában használni; t. i. összetévesztik az »intelligens« fogalmával. Hiszen az ellen nincs kifogásom, ha minden tárcáiról a maga hőstét differenciálnak szeretné elénk állítani, ha minden regényíró manüerézott Dorian Gray eket szeretne teremteni kaptafaregényekben, melyekben csak a kötés rikit más- és másként. De még azt se bánom, ha a vacilláló pubertás szemérmellenkedik Hajó Sándor »Fiu és lány« c. darabjában az állítólag differenciált és a szennyen fölül emelkedni tudó közönség előtt. De akkor már erős kételyek szállnak meg a differenciáltság valódisága fölött, amidőn hallom, hogy ez és ez differenciált lélek és én keresve se találom benne lelkét. Csak szépen ápolat kezét és lábát, bő nadragot és széles nyakkendőt, meg körülberetvált fejet látok rajta. Aztán meg kényeskedő izlést. Sőt mindenről gyors kritikát. Hivatkozást az aestetikára, de amellet azt a mindenről beszélni tudást, mely zagyván összehordja a löversenytippeket a premierek vicceivel, a kártyanyereséget és szerelmi sikereket az utszéli sociologia olcsó frázisaival, valamelyik sportoló csapat diadalát, melyben másodunokabarátja is szerepelt az egyenieskedő, racionálisan gondolkodással, melynek sem veleszületett alapja, sem olvasás útján szerzett ruhája nincs. Ime a differenciáltság. Annnyira differenciált egy-egy ilyen »fiu«, hogy tulajdonképen alig nevezhető intelligensnek, mert hiányzik belőle az intelligencia egyik főkélléke, az önkritika. Hát hol van még akkor a differenciáltság? Hol az egyéniség szembehelyezkedése a közszel, hol az elkülönülési képesség, hol van egyáltalán az egyéniség? Hiszen a nagyon mutatott egyéniség, a szájjal minduntalan kürtölt egyéniség megszűnik azzá lenni, mert a modorosság előli. Hiszen ha valaki franciásan ejti a »r«-et és úgy raccsolja a szót, hogy »diffechen-ciált«, az még nem differenciált.

Hogy olyan kevés emberről hiszem el, hogy differenciált, annak oka az, hogy a modorosság van mindenütt előtérben. Mondok egy ijesztő példát. Schopenhauer kijelenti: »Manier vertritt sehr oft Originalität oder Individualität.« S im ő maga is modorosságot árukt el életében. Belelovalta magát pessimistikus tanai által a nőgyűlöletbe. S midőn egy tisztas matróna olvasta mesteri aestetikáját, melyben a nőről nem valami hízogón ír, elszörnyedve konstata: ez az a Schopenhauer, ki nekem fiatal koromban oly hevesen udvarolt?! Notabene, Schopenhauer fia-

tal korában írta főművét, tehát akkor beszélt nőgyűlöletről, amikor maga is hódolt a szép nemnek. Ha tehát még ily igazán differenciált lélek, ilyen epés, morózus, örökös ellentétben gyönyörködő genialitás is modorosságot hoz napvilágra, mennyivel inkább ne higyjek a mai ficánkoló differenciáltságnak!

Amidőn valaki intelligens, ne használjuk rá a »differenciált« jelzőt. Tolstoj ismerte a parasztokat, jobban mint én. És »Karenin Anna« jában szerintem legdifferenciáltabb Konstantin Lewiu, a főúri paraszt, a természetből finom érzékkel megáldott nyersség, a kellő pillanatban diszkreten visszahuzódni tudó, fájdalmát magába záró, lemondani képes őszinteség, a művelt, de nem nyegle földműves, ki egy teljes napig kaszál verejtékes arccal, de azért ellent mer mondani sociologus bátyjának, az ügyefogyott gazdász, ki esküvőjére inget nem talál, de azért lelki megértést kíván menyasszonyától, ki vajudik saját gondolatvilágában, de azért jóízűt eszik, conservativ Oroszországban, de azért jólétet teremt jobbjai között, fölfelé arisztokrata követeléseiben és lefelé demokrata engedelményeiben. Valaki, aki darócban is differenciált. Pedig paraszt, bár egyetemet végzett. Ez az ember differenciált. Tolstoj is az volt.

Mindebből a hangzavarból pedig azt akarom kihozni, hogy ha Budapestben két bankfiu találkozik, kezében a »Nyugat«-tal és fejében a legsötétebb »Kelet«-tel, öt perc múlva meg vannak győződve mindketten, hogy ők differenciáltak, míg a legtöbb más csak filiszter. A Bácskában pedig nagyon kevés ember gondolja magáról, hogy differenciált, ha mindjárt két kötetes regényt is lehetne róla írni. Ez pedig azért van, mert ott még inkább mentek az emberek a modorosságtól. Ezt azért írom, mert félek, hogy ott is mondhatjuk nemsokára: l'homme fossile n'existe pas! **Molter Károly.**

Lapunk mai száma technikai okokból valamivel később jelent meg.

A zombori pénzügyigazgatóság köréből. A pénzügyminiszter Mihályi János, Jónás István és Tassay Gábor zombori min. számtisztet számelőőrökké nevezte ki.

Előléptetett polg. iskolai tanárok. A közoktatásügyi miniszter *Fizély Julia* újvidéki polg. iskolai tanárnőt a VIII. fiz. osztályba, — *Farkas Aranka* palánkai, *Krúspér István* újvidéki és *Tolnay János* palánkai tanítókat a IX. fiz. osztályba léptette elő.

Az újvidéki járásbírósköréből. Az igazságügyminiszter *Miladinov Dusan* újvidéki törv. irodatisztet az ottani járásbíróskörhöz, *Hegedüs Antal* járásbíróskör irnokot pedig az újvidéki törvényszékhez helyezte át.

Bírósköri kinevezések. Az igazságügyminiszter *Trapl István* bajai és *Wekerle György* zentai bírósköri irnokot irodatiszteké nevezte ki.

Orvosi kinevezés. Dr. *Sárhány János* tb. vm. főorvost topolyai járásorvost, ki a vasutnál mint vasuti orvos 12 év óta működik, ügybuzgóságáért a másodelnök igazgatója *orvosi tanácsadóvá* nevezte ki.

A hodsági tantestület köréből. Az érseki hatóság *Heszmeiszter Antal* megválasztott hodsági kántortanítót és *Schneider Antal* tanított eme állásukban megerősítette.

Segédjegyzők elutasított kérelme. *Fülöp Kálmán* és *Vásztis György* csurogi aljegyzők fizetésök fölemelését kérték a képviselőtestülettől, amely a kérelmeket elutasította.

Zárlat egy kereskedő vagyona ellen. *Sztipics Gyula* szabadkai kereskedő vagyona ellen zárlatot rendeltek el.

A Zombori Magyar Védő Egyesület leányosztályának a küldöttsége: *Joánovits Leona*, elnök, *Donoszlovits Eryca* és *Vértesi Adrienne* alelnökök, *Czettli Dezső* leányosztályi pénztárnok és *Csávosi Sándor* ellenőr, január hó 18-án adta át *Vértesi Károly* Rákóczi szoborbizottsági elnöknek azt a 628 korona 58 fillér összeget, mely a Magyar Védő Egyesület leányosztálya által folyó hó 7-én a városházán rendezett fényes jelmezbál bevételeiből tisztán maradt meg, s melyet a védő egyesületi leányosztály az immár megrendelt, művészi kivitelű Rákóczi-szobor ünnepélyes leleplezési költségeinek a fedezésére szánt. *Vértesi elnök* a szoborbizottság képviselőjében szívélyes szavakkal köszönte meg az átvett összeget és alkalmi beszéddel buzdította a leányosztályt a további magyar ipar pártolási hazafias és közművelődési cselekvésre, a jelenlevő *Vujevich Alajos* szoborbizottsági pénztárnokot pedig arra kérte, hogy a számottevő összeget a »Rákóczi-szobor leleplezési költségei« címén helyezze a Zombori Takarékpénztárba. Ezzel a zombori Rákóczi szobor kérdése eredményesen van megoldva, s így a jövő év tavaszán állni fog az első nagyobb Rákóczi-szobor az országban.

Házasságok. Dr. Maximovits István eljegyezte Zákó Olgát, dr. Zákó István volt zentai, most pancsovai kir. közjegyző s volt orsz. képviselő leányát.

Kleiner Dezső bácsföldvári gyógyszerész eljegyezte Rihmer Ilonkát, Rihmer Kázmér kir. ítélőtáblabíró leányát.

Schlesinger Mór sajkásszentiváni főtisztviselő eljegyezte Bröder Bellát, özv. Bröder Józsefné leányát Bácsföldvárról.

Yarga Zoltán bácsföldvári gabonakereskedő eljegyezte Stein Olgát Csurogról.

Hirschfeld Dezső bácsföldvári gabonakereskedő eljegyezte Szügyi Rezsint Teszéről.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Sorshuzás a topolyai járásban. A topolyai járás községeinek hadkötelesek részére a sorshuzás e hó 24-én volt. A sorba kerülők száma 561. A sorshuzás után a járás főszolgabírája — mint levelezőnk írja — ősi szokás szerint ebéden látta a községi jegyzőket és a szolgabírókat. Az ebéd a hagyományos igaz magyar vendéglátással folyt le. A legkedélyesebb hangulatban késő este oszlott szét a társaság.

A dávidi önkéntes tűzoltóegylet, mint annak parancsnoka és titkára közli, parancsnokként Valkai Sándort, alparancsnokként Juratovits Józsefet választotta meg. Az alapító tagok husz korona, a pártoló (és nem pót) tagok három koronát, a működő tagok pedig csak ruhát kötelesek venni.

Fizetésektelenség Gomboson. Stock Bálint gombosi rőföskereskedő fizetésektelenség. Legutóbb három hitelezője vezetett ellene végrehajtást, amikor szoros zárt alkalmaztak ellene és az üzletet lezárták. Január 23-ára árverés van ellene kitűzve. Stock 1910-ben helyezte át üzletét Doroszlóról Gombosra. Árukért 10 000, pénzért 2000 koronával tartozik, amivel szemben az áruaktára 5000 korona értékű. Hitelezőinek egyezségképen 35%-ot kínál.

Az újvidéki magyar Casino a napokban tartott közgyűlésen a tisztikart ekként alapította meg: Elnök: Rehák Ferenc, I. alelnök: dr. Zoltán Sándor, II. alelnök: dr. Kubinyi Károly, I. titkár: dr. Piukovich Sándor, II. titkár: Kardos Miksa, Ügyész: dr. Lusztig Nándor, Pénztáros: Gaisler József, Ellenőr: Laubner József, Könyvtáros: Nagy Lajos, Számvizsgálók: Bezzegh János, Göbel Lajos, Haller Géza, Soós Imre, Skutetzky Emil. Választmány: dr. Ámon Pál, Balassa Henrik, Besze Mihály, Belohorszky Gábor, Brunner Ede, Csarsch Dezső, dr. Demetrovits Vladimir, Endre Antal, Grossinger János, dr. Kamenitzky Sándor, Kleszky Ottó, Kardos Ignác, dr. Konyovics György, Matkovits Béla, Megyesi Ferenc, Molnár Hugó, Niedermayer Gyula, dr. Pap Ignác, Profuma Béla, dr. Szlezák Lajos, Szalay Lajos, Szabó Imre, dr. Szabó Lajos ügyvéd, Waisz Tivadar.

Gondnokság alatt. Weber Dávid óverbászi, Somogyi Antal szabadkai, Albrecht Péter cservenkai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

Villamos világítás Magyarokán és környékén. Magyarokán város és a szomszédos Martonos és Törökkanizsa képviselőtestületei elhatározták, hogy községeiket a Magyarokán világlátandó központi villamos művek segítségével fogják világítani. Versenyterjesztési hirdetményt közösen bocsátottak ki, melyben az összes hazai vállalatokat felhívták ajánlatuk benyújtására s ezek közül a Ganz-féle villamosági rt. ajánlatát, mint legkedvezőbbet fogadták el. A villamos telep felállítását most már mi sem gátolja, csupán a vállalatot kötendő munkaszerződés némely pontjaira nézve folynak még az alkudozások.

A Délmagyarországi Merkur váltóüzlet r. t. Szabadka, mely nagybárá részvények lombardirozásával foglalkozik, osztálysorsjáték és részletüzletét átadta a Merkur váltóüzlet r. t.-nak, mely utóbbi ez üzletágak folytatására Szabadkán fióktelepet létesített. A fiók élén Löwy Ferenc, Délvidéki közgazdasági bank volt vezérigazgatója áll, míg az ügyvezetéssel Schorr Izsó, a Délmagyarországi Merkur volt ügyvezetője bíztatott meg.

A Baja—dunapataji és a Baja—kiskőrösi vasút dolga új stadiumba jutott. Baja város jogügyi bizottsága ugyanis a napokban tartott ülésében elhatározta, hogy a baja—dunapataji vasút engedélyesével, gróf Teleki Józseffel a tárgyalást abban az irányban kezdi meg, vajjon hajlandó-e szavatosságot vállalni a másik engedélyes mellőzéséből származható károkért.

Kazánrobbanás Óbecsén. Az óbecsei Freund József féle fűrésztelepen felrobbant a kazán, romba döntötte a kazán házát s maga a kazán mintegy husz méternyire elröpült. A robbanás óriási zajára Löbl Fülöp társulajdonos vezetése alatt odasiettek a telep munkásai s

hozzáfogtak a romok eltakarításához. Csakhamar találtak a romok alatt egy 16 éves fiút, kinek zuzódási és égési sebeit Gárdos Arnold gyógyszerész ideiglenesen bekötözte. Szinte csodálatos, hogy oly óriási robbanásnál, a hol a kazán 20 méterre elröpült, nem történt nagyobb baleset s az odasiető orvosnak, dr. Waldner Józsefnek nem akadt több dolga, mint egy sérült fiú kötésit megigazítani. E szerencse magyarázata az, hogy a kazán balra, ha üres tér felé röpült s így nem sérült meg más, mint a kazánal foglalatokodó inas, míg a gépházban lévő gépészek sértetlenek maradtak. A robbanás oka valószínűleg az utolsó javításokban keresendő, a melyeknél egy helyütt hibás volt a forrasztás s így a kazán nem bírta ki a belső nyomást.

IRODALOM.

»Az élet meghosszabítása.« Hetekkel ezelőtt már jeleztük, hogy dr. Flesch Ármín mohácsi főrabbi, zentai földink ezzel a címmel új könyvet írt, melyekben bibliai és talmudi alapon jelzi a módokat, az eszközöket, melyeknek igénybevételével az életmeghosszabítás nagy problémája sok tekintetben megoldható. Első pillanatra furcsának tűnik, hogy erre a földatra nem az orvostudomány valamely művelője, hanem egy pap vállalkozik. Ha azonban a könyvet figyelemmel lapozzuk s a szerző gondolatmenetét odaadással követjük s tudományos érveit alaposan mérlegeljük, megértjük és átérezzük a szerző céljának komolyságát és tudományos fejtegetéseinek a közegészségügyre hasznos voltát. Mindaz, amit az étkezésről, ivásról, a lakásról, ruházásról, a tisztaságról, a mozgásról, a pihenésről és a sexualitásról mond, mind olyan igazságok, melyek előtt az orvostudomány is meghajol s melyeknek gyakorlati érvényesülése a köznek hasznára válik. Hasonlóan komolyok és gyakorlati értékűek az értelem fejlesztése, a szívkiépítésre és a jellemzsilárdásra vonatkozó megjegyzései.

A jeles egyházszónoknak egy sereg műve jelent már meg a könyvpiacra. Köztük több elsőrendű irodalmi alkotás található. De valamennyi közül a mostani a legértékesebb. Az igazán érdekes tárgynak, különös sexualitásra, értelemfejlesztésre és jellemzsilárdításra vonatkozó részeknek mesteri földolgozása, a rengeteg anyagnak írói rutinra való rendkívül ügyes csoportosítása, szakszerű elhelyezése, a könnyed s mégis választékos stílus, a zamatos magyar hang és az a finom, előkelő ízlés, mely a legkényesebb emberi dolgok fejtegetésénél is megnyilvánul, valamint a féltő gond, hogy a művet a pikantéria légkörétől távol tartja, — mind nagy értéket adnak a könyvnek.

Dr. Flesch Ármín az ez a műve valóban érdemes arra, hogy a társadalomnak minden rétege érdeklődjék iránta. Aki a kezébe veszi, az aligha fog szabadulni az érdekesítő és tanulságos tartalomnak hatásai alól.

A 300 oldalas hatalmas könyv ára csak négy korona s a szerzőnél Mohácson, vagy budapesti bizományosánál, a Singer és Wolfner cégnél megrendelhető. (p.)

MULATSÁGOK.

Az I. Újvidéki Nőegylet ibolyabálja.

— Saját tudósítónktól —

Ujvidék, 1911. jan. 24.

Kevés oly jól sikerült, fényes mulatságban volt részünk, amilyen az »I. Újvidéki Nőegyletnek szombat, a Láng vígadó termében rendezett ibolyabálja volt. Nemcsak a szorosban vett újvidéki előkelőségek jelentek meg azon mondhatni teljes számban, hanem a környékről is igen sokan voltak tanújelei annak a kedélyes mulatságnak, amelynek tiszta jövedelme, a legnemesebb, a legjótékonyabb célra szolgált, szegényeknek felsegélyezésére. De a szorosban vett emberbaráti kötelességen kívül sokan magát az »I. Újvidéki Nőegylet«-et kívánták megtisztelni, amely a jelenlegi elnök, Piukovich Ferencé céltudatos és ügyes vezetése mellett a legtekintélyesebb vidéki egyesület egyike lett.

Nagy fényt kölcsönözött ennek a bálnak az a jelentőségteljes körülmény is, hogy a védnöki tisztséget Újvidék város derék főispánjának közbeccsületben álló neje, *mátéházi Matkovits Béláné* urnó vállalta el, ezáltal is dokumentálni kívánván őszinte rokonszenvét az egylet irányában.

Körülbelül kilenc óra lehetett, amidőn a zsufolóság megtelt teremben megjelent a *védnök*né édesanyja, özv. *Fernbach Antalné* és férje *Mat-*

kovits Béla főispán kíséretében. A katonazenekar egy tüzes induló hangjai mellett fogadta. A főispánét *Profuma Béla* alporgármester, özv. *Fernbach Antalné* dr. *Piukovich Sándor* főgimn. tanár, egyleti titkár kísérte be, míg mögöttük *Piukovich Ferencné*, az egyletnek fáradhatatlan elnöke haladt *Matkovich Béla* főispán oldalán. A figyelmes rendezőség a védnöknek egy remek ibolyacsokrot nyújtott át élő virágokból, amelynek szalagján a szép dátumot megörökíteni kívánta.

Speciálítás volt a bálban a remek táncrendek amelyeknek cimlapjára az ibolyadiszt Újvidék város több lelkes urhölgye és ügyes művésze festette. A táncrendek oly feltűnést keltettek, hogy kötelességünknek tartjuk a festőiket névszerint megemlíteni. Ezek pedig a következők voltak: *Herzog Istvánné, Bakay Margit, Farkas Jolán* és *Esztike, Lehrer Ilonka* és *Mariska, Zappé Elza* és *Zikmund Márta* urhölgyek, továbbá *Eckert János* és *Várady Kálmán* urak. A táncrendek montirozását az *Urbán* cég vállalta magára.

A terem pedig a városi főkertész ügyessége folytán valódi fénydiszt öltött, a csillárokat ibolyadisztbe burkolták, a termet pedig remek ibolya-illattal permetezték.

Kilenc óra után néhány perccel kezdetét vette a tánc, amely részint a cigány- részint a katonazenekar hangjai mellett a kora reggeli órákig jókedvben tartott. Az összevétel jóval meghaladja a *kétezer koronát*. A siker oroszlátrésze *Piukovich Ferencné* elnököt illeti, a férfirendezés élén *Profuma Béla* és dr. *Piukovich Sándor* állottak, akik fáradhatatlan ügybuzgósággal teljesítették nehéz tisztüket.

A megjelentek közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: *Mátéházi Matkovits Béláné, özv. Fernbach Antalné (Zombor), Piukovich Ferencné, Bakay Károlyné, Bakay Dezsóné (Budapest), Banheyer Károlyné, Bruck Arnoldné, dr. Cibur Károlyné (Bulkeszi), Czeisberger Henrikné, Dietzen Gáborné, Dietzen Imréné, Ducsing Jánosné, Czebak Camilloné, Dengel Alajosné, Ernst Márkné, Esztergomyi Miklósné, dr. Fischer Henrikné, Fischer Konrádné, Forster Gézáné, Farkas Lajosné, Grósz Miksáné, Gábor Zsigmondné, Grossinger Jánosné, Goldfahn Gézáné, dr. Géza Imréné, Hajdu Gáborné, Hollós Mártonné, Herzog Istvánné, Heckenhoffer Mihályné, Jaschke Mihályné, Jaschke Jánosné (Pétervárad), Joczits Lukácsné, Kardos Miksáné, Kada Demeterné, dr. Kassowitz Arminné, dr. Kemény Sománé, özv. Kohn Mórné, Kiss Lajosné (Szépliget), dr. Konyovics Györgyné, Königstättler Dusánné, Léh Jakabné, Lengyel Henrikné, özv. Lehrer Károlyné, Matics Dusánné, Márton Sándorné, dr. Mayer Oszkárné, Mayer Józsefné, Niedermayer Gyuláné, dr. Ofner Mórné, Orbán Ignácné, Pusibok Vazulné, Plavits Gáborné, dr. Piukovich Sándorné, Pucics Jánosné, dr. Pálmai Dezsóné, Polit Mihályné, Rosenbaum Hermanné, Róth Vilmosné, Skutetzky Emilné, Stessel Rudolfné, Sántha Arminné, özv. Stuchlich Ferencné, Szabó Józsefné (Hódság), dr. Schlossberger Sándorné, Slávy Jánosné, dr. Slávy Kornélné, Szabó Imréné, dr. Szentiványi Arminné, Skotniczky Rezsóné, Teubner Jánosné, Theodorovits Istvánné, dr. Tibor Dezsóné, Trostler Károlyné Urbán Károlyné, Ugrai Lajosné, Winkle Istvánné, Vulkó Sándorné, dr. Wagner Károlyné, Wolf Lajosné, dr. Várnay Ernóné, Zikmund Károlyné, dr. Zoltán Sándorné, Ziegler Ferencné.*

Leányok: *Adamovich Zsófia, Bakay Margit, Cibur Mariska (Bulkeszi), Fischer Hilda, Farkas Jolán* és *Esztike, Hajdu Naca, Hlaváts Amália, Horváth Olga, Heckenhoffer Emma, Jaschke Olga (Pétervárad), Joczits Jelka, Ivanovits Sznulja Kodó Jusztina, Kassowitz Aranci, Kohn Elza, Kunez Olga (Szabadka), Léh Leonka, Lehrer Ilonka* és *Mariska, Mihajlovics Hajnalka (Ujftuttak), Márton Marcsa* és *Borcsa, Niedermayer Virus, N. Nemessányi Adél, N. Nemessányi Nelli, Perger Ilonka (Oroszáza), Lálmay Böske, Polit Deszánta* és *Vladisláva, Rosenbaum Olga, Skutetzky Lilli, Schneider Blanka, Spida Jelkica, Szabó Lujza (Hódság), Urbán Gizzi, Vojnich Lenke, Vulkó Danica, Pissi Vilma Olga* és *Izidóra, Zikmund Márta, Zappé Elza* és *Zapletál Karolin stb.*

A zombori troubadourok bajsai Vojnits István főispán védnökségével saját zenealapjuk javára Zomborban február hó 11-én a városháza termében estélyt rendeznek. Kezdeté este 9 ór. kor. Belépő jegyek e borítékos meghívó előmutatása mellett Karsay Elemér háznagyánál és az estélyen a pénztárnál válthatók. Személyjegy ára 3 korona. Családjegy 8 korona. Karzatjegy 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. Az intézőség tagjai: Elnök: Zátanyi Dezső dr. Falcione Lajos, Henneberg Géza dr., Karácson Gyula dr., Kovács Antal, Salamon Imre dr., Szántó Károly, Szondi István dr., Veszelyosky József dr. alelnökök. Főtítká: Csávosi Sándor. Butkovits Antal, Csávosi László, Dombovits Sándor dr., Horváth Dezső, Jelich Mihály dr., Willmann Máttyás dr., titkárok. Főjegyző: Klemm

Meghívó.**A Temerini Takarékpénztár Részvénytársaság**

igen tisztelt részvényesei

az 1911. évi február hó 18-án délután 3 órakor az intézet helyiségében megtartandó

VII. évi rendes közgyűlésére

ezennel meghivatnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság jelentésének tudomásul vétele.
2. A zárszámadások előterjesztése a felügyelő bizottság jelentése kíséretében, a mérleg megállapítása és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

Temerin, 1911. január 22-én.

3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Igazgatósági indítvány.
5. Netáni indítványok (alapsz. 21. §.)
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 nappal az intézetnél, vagy az Ujvidéki takarékpénztárnál letenni sziveskedjenek. Szavazati jogot csupán azon részvényesek gyakorolhatnak, akiknek részvényei a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal a társaság részvénytörvényébe bejegyezve vannak (alapsz. 18. §-a.)

Mérleg-számla.

Vagyon.		Mérleg-számla.		Teher.	
157	Készpénz	25037 29	129	Részvénytőke	200000
663/141	Váltótárca	720181 51	134	Tartalékalap*	16054
57	Jelzálog kölcsönök (törleszt. és kamatozó)	91342 78	45	Nyugdíjalap	1000
167	Kötvény kölcsönök (kezesség mellett)	51233	132	Betétek	549109 66
169	Folyó számlai adósok (fedezet mellett)	62574 27	86	Engedményezett jelzálog kölcsönök	53033 94
95	Értékpapírok:		169	Folyó számlai hitelezők	49102 93
	Hazai bank rt. 20 000 K. n. é. 4 1/2 %-os		159	»Engesztelés« című temetkezési egyesület	4352
	65 éves kötvényeiben K 19700		177	Visszleszámitolás	114796
	függő kamata 1910 IX/1 - XII/31 K 300	20000	171	Fel nem vett osztalékok	70
	Ujvidéki takp. 60 drb. részvényében K 700	42000	120/178	Hitelezők	44 95
82	Intézeti ház	11000	183	Első magyar ált. bizt. társ. Ujvidéki fő- ügynökségénél	424 77
144	Berendezés	1905 60	39	Átmeneti tételek: váltó-kamat	13262 80
176	Osztrák magyar bank giro-számla	533 18		jelzálog-kamat	330 72
143/180	Adósok (jelzálog fedezet mellett)	1420 29		kötvény-kamat	638 50
137	Postatakarékpénztár	162 55		Nyereség áthozat mult évről	874 28
39	Átmeneti tételek: visszleszámitolási kamat	636 17		Folyó évi nyereség	25450 14
	engedményezett kölcsön kamat	518 05			26324 42
		1028544 69			

* Az ideai dotációval 20,000 K.

Veszteség.**Veszteség- és nyereség-számla.****Nyereség.**

31	Betét kamat adó	1830 45	170	Nyereség áthozat mult évről	874 28
36	Adó	4027 33	89	Értékpapír kamat	1520 19
87	Engedményezett jelzálog kölcsön kamat	2426 30	164	Folyó számlai kamat	5128 64
151	Költségek	4641 37	165	Váltó kamat	49340
154	Betét kamat	18304 43	168	Kötvény-kamat	3999 30
166	Tiszti fizetések	6640	172	Jutalékok (biztosítások és egyebekből)	3429 17
179	Visszleszámitolási kamat	5714 19	175	Jelzálog-kamat	4477 37
170	Nyereség áthozat mult évről	874 28	182	Értékpapír nyereség	1139 54
	Folyó évi nyereség	25450 14			
		69908 49			69908 49

Temerin, 1910. december hó 31.

Flórián Ödön s. k.,
könyvelő.Schwáger János s. k.,
pénztáros.**I g a z g a t ó s á g:**

Balassa Henrik s. k., ifj. Bognár István s. k., Fischler Nándor s. k., Göbel Ferenc s. k. igazgató, ifj. Heinrich Alajos s. k., Herger Ágoston s. k., Kovács Ferenc s. k., Nagy Mihály s. k., Péter Ferenc s. k. ig. elnök, Tóth József s. k., Winkle István s. k.

Jelen mérleg- veszteség- és nyereség-számlát a törvény szabályai szerint az értékekkel, a fő- és segédkönyvekkel összeegyeztettük és teljesen rendben találtuk.

F e l ű g y e l ő b i z o t t s á g:

Bujdosó Pál s. k.,

Reiner J. Gyula s. k. elnök,

Gábor Zsigmond s. k.

Meghívó.**A Csajkáskerületi Takarékpénztár Részv. Társ. Titelen**

f. évi február hó 10 d. e. 10 órakor tartja az intézet helyiségében

VI-ik rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletéről való jelentése
2. Az igazgatóság által előterjesztett zárszámadás és a nyereség hovaforvitása tekintetében tett indítványa.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A megüresedett igazgatósági tagok és felügyelő bizottsági helyek betöltése.

Ama tisztelt részvényesek, kik szavazataikat a közgyűlésen gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlés napját megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy a Bácsmegyei Agrártakarékpénztárnál Zomborban, vagy a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán, vagy a Magyar Agrár és Járadékbanknál Budapesten elismervény ellenében letenni, mely elismervény belépő jegyül fog szolgálni.

Vagyon

Mérlegszámla.

Teher

	K	f	K	f		K	f	K	f
Készpénz			20707	20	Részvénytőke			200000	—
Váltók					Tartalék alap			57200	—
Személyi váltók	197204	16			Takarék betétek			1186773	56
Jelzálogilag biztosított váltók	839291	37	1036495	53	Engedményezett jelzálogos kölcsönök			549459	77
Jelzálogos kölcsönök			662263	77	Folyószámla hitelezők			9862	82
Értékpapírok	5100	—			Jelzálogos kölcsönökből visszatartott összegek			21732	79
Függő kamatok	250	—	5350	—	Kifizetetlen osztalék			36	—
Folyószámla adósok					Be nem fizetett tőkakamat-adó			2395	24
Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék	119495	30	168960	03	Átmeneti kamatok			27475	44
Egyéb adósok	49464	73			Nyereség áthozat	1719	87		
Kötvénykölcsönök fedezet mellett			77000	—	Tiszta nyereség	27975	15	29695	02
Előlegek jelz. kölcsönökre, fedezettel			70386	04					
Ingatlanok			31594	61					
Átmeneti kamatok			5007	70					
Hátralékos kamatok			6865	76					
			2084630	64				2084630	64

Titel, 1910. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság nevében:

Dimitrievics Zsivoin s. k.,
pénztárnok.**Dr. Thurszky Pál** s. k.,
ügyv. igazgató.**Maugsch Lajos** s. k.,
könyvelő.

Megvizsgálta és helyesnek találta.

Titel, 1911. évi január hó 18-án

a felügyelő-bizottság.

Kassovitz Miksa s. k.,**Balla Hugó** s. k.,**Szabó Lajos** s. k.,**Kovács János** s. k.,

Csurog község.

243/1911. kig. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Csurog politikai község által Csurog községben

j á r v á n y k ó r h á z

épület építésének biztosítására alólírt községi előljárásság nyilvános írásbeli egységáras verseny tárgyalást hirdet; melyre azonban átalány összegben, vagy százalékos ár engedménnyel ellátott ajánlatok is beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m.: 1. föld és kőműves, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. cserépfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázó, stb. 8. kárpitos és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az átalány összegű vagy százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

A járvány kórház felépítésére az előlérti költségvetés szerint 15560 korona 79 fillér van előirányozva.

Az építkezés a munka átadás napjától számított 6 (hat) hónap alatt teljesen befejezendő. November hó 15-től április hó 15-ike közti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előljárásságnak — Csurogon.

Ajánlat a 243. kig. 1911. számú verseny tárgyalási hirdetésben kiírt építési munkálatokra.

Az ajánlat ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előljárásság címére — mindkét esetben 1911. évi február hó 6-ig adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 15560 K 79 fill. előirányzati összeg 5%-át bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a verseny tárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapírok kamatszélvényei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz. Nem követeltetik bánatpénz a kézműipari szakmákat (kisiparosokat) érdeklő és 5000 korona előirányzati összeget meg nem haladó munkálatoknál a szakmabeli iparos mestertől. A verseny tárgyalás Csurog község tanácstermében 1911. évi február hó 6-án d. u. 3 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely verseny tárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alólírt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartóznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénnyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alólírt községi előljárásság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kelt Csurogon, 1911. január hó 22-én.

Kékity József

jegyző.

Maxim Erdevik

bíró.

Zsablya község.

325
1911 kig. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Zsablya politikai község által Zsablya községben a Niksits-féle telken emelendő

(3) három tantermes és (2) kettő tanítói lakással bíró épület

építésének biztosítására alólírt községi előljárásság nyilvános írásbeli egységáras verseny tárgyalást hirdet; melyre azonban átalány összegben, vagy százalékos ár engedménnyel ellátott ajánlatok is behatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m. 1. föld és kőműves, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas 5. cserépfedő 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázó stb. 8. kárpitos és 9 burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

Az építkezés a munka átadás napjától számított 6 (hat) hónap alatt teljesen befejezendő. November hó 15-től április hó 15-ike közti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előljárásságnak

Zsablya.

Ajánlat 325/kig. 1911. számú verseny tárgyalási hirdetésben kiírt építési munkálatokra.

Ajánlat ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előljárásság címére. — mindkét esetben 1910. évi február hó 15-ig d. u. 5 óráig adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 57678 K. 96 fill. előirányzati összeg 5%-át bánatpénz

fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapirok kamatszelvei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. **A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad**, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz. A versenytárgyalás Zsablya község tanácstermében **1911. évi február hó 16-ik napján d. u. 3 órakor** fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvényes kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulirt községi előljárásság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg ha a beérkezett ajánlatok közül egyiket sem fogad el, semmi féle költség vagy kártérítésre, fizetésre nem kötelezhető.

Zsablya, 1911. január 20.

Nikolits Endre
jegyző.

2—1

Jurisin György
bíró.

326/1911. kig. szám.

Zsablya község.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Zsablya politikai község által Zsablya községben a »Zadruga«-féle telken emelendő

k ö z s é g i o v o d a

épület építésének biztosítására alólirt községi előljárásság nyilvános írásbeli egységáros versenytárgyalást hirdet; melyre azonban átalány összegben, vagy százalékos ár engedménnyel ellátott ajánlatok is beadhatók.

Az egyes munkálatokra és azokkal kapcsolatos szállításokra u. m. 1. föld és kőmives, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. cserépfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázoló stb. 8. kárpitos és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az átalány összegű vagy százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

Az építkezés a munka napjától számított 6 (hat) hónap alatt teljesen befejezendő. November hó 15-től április hó 15-ike közti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előljárásságnak — Zsablya.

Ajánlat a 326/kig. 1911. számú versenytárgyalási hirdetésben kiirt építés munkálatokra.

Az ajánlat hanem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előljárásság címére — mindkét esetben **1911. évi február hó 15-ig d. u. 5 óráig** adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitézött határidőre 33285 korona 16 fillér erőirányzati összeg 50%-át bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapirok kamatszelvei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. **A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad**, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz. Nem követeltetik bánatpénz a kézműipari szakmákat (kisiparosokat) érdeklő és 5000 korona előirányzati összeget meg nem haladó munkálatoknál a szakmabeli iparos mestertől. A versenytárgyalás Zsablya község tanácstermében **1911. évi február hó 16-án d. u. 3 órakor** fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvényes kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulirt községi előljárásság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg ha a beérkezett ajánlatok közül egyiket sem fogad el semmi féle költség vagy kártérítés fizetésére nem kötelezhető.

Zsablyán, 1911. január 20.

Nikolits Endre
jegyző.

2—1

Jurisin György
bíró.

Meghívó.

A Szeghegy-Feketehegyi Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnak

1911. február hó 11-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében megtartandó

III-ik rendes évi közgyűlésre

a t. részvényesek meghívotnak.

A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, akik részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt 8 nappal közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy az »Általános takarékpénztár r-társaság Topolya«-nál letétbe helyezik.

Napirend:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1910. évi mérleg és zárszámadás megállapítása.
3. Felmentvény megadása és nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
4. Az igazgatóság választása 3 évi időtartamra.
5. A választmány választása 3 évi időtartamra.
6. Indítványok.

Az Igazgatóság.

Vagyon		Mérlegszámla 1910. december hó 31-én.				Teher					
F. sz.		K	f	K	f	F. sz.		K	f	K	f
14	Pénztárkészlet	46541	98			1	Részvénytőke	60000	—		
5	Váltótárca	516581	83			32	Tartalékalap	3000	—		
24	Jelzálogkölsönök	92314	—			7/40	Betétek	591600	05		
13	Berendezés	1418				31	Fel nem vett osztalék	50	—		
	leírás	618	800			26	Átmeneti kamatok	11729	30		
39	Folyószámla adósok	22718	91	678956	72		Tiszta nyereség	12577	37	678956	72
				678956	72					678956	72

Terhek		Veszteség- és nyereségszámla 1910. december hó 31-én.				Jövedelmek					
F. sz.		K	f	K	f	F. sz.		K	f	K	f
18	Betét kamat	18897	57			28	Múlt évről áthozott nyereség	251	65		
19	Betét kamat adó	1889	76				Kamatok:				
25	Adók	1523	16			6	váltóleszámitolás után	31606	84		
38	Költségek	2010	35			9	jelzálog folyószámla				
12	Fizetések	3100	—				kölsönök után	8749	23	40356	07
22	Házbér	400	—			41	Jutalékok	1564	82		
13	Berendezésből leírás	618	—			33	Adómentes kamatok intézetektől	938	97	43111	51
27	Napibiztos díjak	476	80								
17	Vileszámítási kamatok	1530	05								
35	Betegsegélyző pénztár	88	45								
	Tiszta nyereség	12577	37	43111	51					43111	51
				43111	51						

Szeghegy, 1911 január hó 17-én.

Urbán Elemér ügyvezető könyvelő.

Az igazgatóság:

Rothfuchs Jakab s. k., elnök. Becker Fülöp s. k., Becker Keresztély s. k., Bródt Miklós s. k., Gellér Lipót s. k.,
Häuszer Jakab s. k., Kiss Károly s. k., Lehr Lajos s. k., Schmidt János s. k., Tausz Péter s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság

Dr. Tausz Fülöp s. k., elnök. Becker Dávid s. k., Kozma Dezső s. k., Hilkenec Keresztély s. k.,
Dietrich Miklós s. k., Schwebler Jakab s. k.,

A Sztanisicsi Takarékpénztár

f. 1911. évi február hó 13-ik napján d. e. 9 órakor a takarékpénztár üléstermében tartandja

XXXVII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 9. cikkelyére való hivatkozással tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Tiszta nyereményről való rendelkezés.
4. A vezérigazgató választása és a kilépett 5 igazgatósági tag helyébe az alapszabályok 20. §-a értelmében új tagok választása.
5. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok 29. §-a szerint.
6. Egyéb netaláni indítványok tárgyalása.

Órszállás, 1911. január hóban.

A sztanisicsi takarékpénztár igazgatósága.

M é r l e g .

F. sz.	V a g y o n	Összeg		F. sz.	T e h e r	Összeg	
		K	f			K	f
1	Készpénz			1	Részvénytőke	200000	—
2	Váltók:			2	Tartaléktőke	175048	50
	személyi hitelü	1243761		3	Külön tartalék tőke	5500	—
	jelzálogilag biztosítva	578500		4	Értékpapír tartalék	12000	—
3	Jelzálog kölcsönök		1822261	5	Részvény kibocsájtási tartalék	2000	—
4	Jelzálog kölcsönök hátralékos kamatai		2294908	6	Nyugdíjalap	75676	60
5	Kötvénykölcsönök kezességre		4467	7	Beszedett árfolyam különbözet átruházandó jelzálog kölcsönök után		470225
6	Értékpapírok:		63733	8	Betétek:		2000
	a) 1331400 K. névértékű 4 1/2 %-os központi jelzálogbank záloglevélj	1318086		a) rendes betétben	2358818	72	
	b) 375 drb központi jelzálogbank részvény	75000		b) heti betétben	21412	50	
	c) 60 drb központi hitelbank részvény	60000		c) folyó számlában	145085	10	2525316
	d) 300 drb katymári takarékp. részvény	30600		9	Viszontleszámított váltók		577900
	e) Alapítvány a Kisbirtokosok orsz. föld hitel intézeténél	5000		10	Előleg értékpapírokra		750097
	f) 12 drb budapesti tkp. és orsz. zálogkölcsön részvény	4800		11	Átruházott jelzálogkölcsönök		1616481
	g) 5 drb Globus műintézeti részvény	1000		12	Beszedések		7407
	h) Sorjegyek	372	1494858	13	Hátralékos kamatadó		6306
7	Értékpapírok függő kamatai		29434	14	Fel nem vett osztalék		1258
8	Heti betét kölcsönök		1920	15	Átmeneti kamatok:		
9	Számlaadósok:			a) jelzálog kölcsönök után	36504	98	
	a) jelzálogilag biztosítva	24572	44	b) váltók után	27028	85	63533
	b) értékpapírokra	34441	21	16	Osztalék 1910. évre		69040
	c) jóállás mellett és váltófedezetre	147361	69				70
	d) személyi hitelre	66259	06				
10	Más intézeteknél elhelyezve		272634				
11	Bélyeg és váltóürlapok		36377				
12	Előre fizetett kamatok:		2508				
	a) átruházott kölcsönök után	20281	60				
	b) viszontleszámított váltók után	4281	77				
13	Leltár		24563				
			100				
			6089567				74

Órszállás, 1910. december 31-én.

Bichler Immos s. k. vezérigazgató.

Fülöpp Géza s. k. pénztárnok.

Toperczer Ferenc s. k. főkönyvelő

Ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és mellékkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

Órszállás, 1911. évi január hó.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Heller Armin s. k.

Maison Mihály s. k.

Neszmirák Mátyás s. k.

Galambos Sándor

csemege és szőlőoltvány telepe

Óbecsén.

Ha szőlőt akar telepíteni már most gondoskodjék jól összeforrott oltványokról. Ajánlhatom oltvány telepeimet bárkinek szives figyelmébe, ahol a legkiválóbb és legdobjebben termő csemege és borszőlő fajok kaphatók, valamint elsőrendű hazai sima és gyökeres vesszők, nemkülönbön kiváló szép s gyökeres amerikai alanyok. Pótlásokra alkalmas erős oltványaim is vannak, melyekből lugosok alakítására is összeválogathatók kiváló fajokat.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök. A hozzám érkezett számos elismerő levelekből azért közlöm le alant két óbecsei levelet, mert a levelek írói 1909. évben telepített és tőlem vásárolt oltványokat ültettek, akik ne-

lén nem eredt meg és hogy a rendelt csemegefaj helyett ringy-rongy fajokat küldtek. Szívesen üdvözzellett kész híved Vissy Károly s. k. kir. közjegyző.

— Kedves Barátom! Értesítlek, hogy a Tőled 1909. évben vásárolt 3000 drb. oltvány csodálatosan megfakadt s egyetlen egy sem maradt ki, miért is fogadd köszönetemet, mert remek, kifogástalan árut küldtél, úgy, hogy oltványtelepedet bárkinek is melegen ajánlhatom s örömmel fogadom, ha jelen soraimat nyilvánosságra hozod, mert olyan kiszolgálás, mint amilyen a tied, megérdemli az elismerést és támogatást. Szívesen üdvözzellett: Paukovics Ottó ny. kir. táblabíró.

Amidőn telepeimet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, újból hangsúlyozom, hogy aki tőlem oltványokat vásárolni óhajt, mar most kérje árjegyzékeimet.

Kiváló tisztelettel
Galambos Sándor
földbirtokos, a Bácsmezei Gazdasági Egyletnek volt ügyvezető igazgatója.

Amidőn telepeimet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, újból hangsúlyozom, hogy aki tőlem oltványokat vásárolni óhajt, mar most kérje árjegyzékeimet.

Kiváló tisztelettel
Galambos Sándor
földbirtokos, a Bácsmezei Gazdasági Egyletnek volt ügyvezető igazgatója.

Amidőn telepeimet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, újból hangsúlyozom, hogy aki tőlem oltványokat vásárolni óhajt, mar most kérje árjegyzékeimet.

Kiváló tisztelettel
Galambos Sándor
földbirtokos, a Bácsmezei Gazdasági Egyletnek volt ügyvezető igazgatója.

Meghívó.

A Jánoshalmi Takarékpénztár Részvénytársaság

folyó 1911. évi február hó 12-én d.
u. 2 órakor az intézet helyiségében

XXVI-ik rendes évi közgyűlését

tartja, melyre részvényeseit tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg és nyeremény felosztás jóváhagyása és a felmentvény megadása.

2. 5 választmányi tagnak és egy ügyésznek 3 évre továbbá

Jánoshalma, 1911. január 16.

3 felügyelő-bizottsági tagnak 1 évre titkos szavazás útján leendő megválasztása. A kilépők: Nagy Márton, Zámbo Ferenc, Kriszhaber Jakab, Stein Mór, Kiss István.

3. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Tartozik	Mérlegszámla.		Követel	
Készpénz	28422 15		Részvény tőke	300000 —
Postatakarékpénztár	501 04	28923 19	Tartalék tőke	18413 77
Váltótárca (személy hitelű)		305492 —	Betét számla:	
Jelzálog kölcsönök		633261 —	a) takarékbetétben	842408 01
Kötvény kölcsönök (kezesség mellett)		249818 30	b) hetibetétben	5542 40
Értékpapírok		69454 90	Visszleszámitott váltó	132041 —
Ingatlan		9365 —	Átmeneti tétel	3438 68
Hetibetét előleg		3044 —	Átmeneti kamat	8843 —
Adósok (folyószámlán)			Fel nem vett osztalék	644 —
Követelés pénzüzeteknél	7367 42		Házi szegények	309 52
» értékpapír fedezet mellett	27015 55		Nyereség áthozat	107 32
» per alatt	1966 76	36349 73	Nyereség	30291 67
Átmeneti tétel		6331 25		
		1342039 37		1342039 37

Jánoshalma, 1910. december hó 31.

Csincsák Mihály s. k., pénztáros.

Szobonya Pál s. k., főkönyvelő.

Heller Margit s. k., könyvelő.

Dr. Holländer Adolf s. k., igazgató.

Zámbo Ignác s. k., igazgató.

Nagy Pál Sándor s. k., igazgató.

Ezen zárszámadások az alapszabályok 73. és a kereskedelmi törvény 199. §-ai értelmében a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván azokkal minden egyben megegyezőnek találtuk.

Jánoshalma 1911. január 22.

Kopeczky Győző felügy. biz. tag.

Nagy József felügy. biz. tag.

Schöffner József felügy. biz. tag.

Leány-internátus
Zentán.

ENDREINÉ-féle leányinter-
nátus (nevelőintézet) **Zentán**
nyilvános jogu polgári iskola.

Magyar, német, franciayelv
= kötelező tantárgyak. =

Továbbképző. Könyvelés-, gép- és
gyorsírási tanfolyam. **Szakoktatás.**

Zene, festés, ipartanfolyam.

Családias, gondos nevelés. Kifogás-
= talan ellátás. Korlátolt létszám. =

Internátusi **évi díj** 600 K.
Elemi iskolásoknak 500 K.

Részletes értesítő (prospektus) kívánatra.

BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

CSÉPLŐGARNITURÁK

Mielőtt cséplőgarnitúrát vesz, saját érdekében kérjen árjegyzéket a

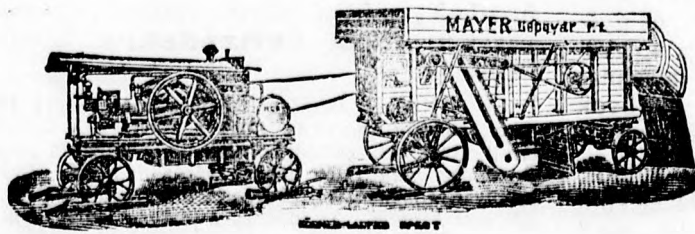
Mayer Gépgyár Részvénytársaság-tól,
Szombathely vagy Budapest, VI. Váci-körut 61.

60 év óta gyártunk
cséplőgarnitúrákat.

Sok ezer köszönőlevél
az ország minden
részéből.

26-5

BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

M e g h i v ó.**A Bácsmezei Agrártakarékpénztár Részvénytársaság**

a folyó évi január hó 30-án déli 12 órakor az intézet helyiségében megtartandó

Vl. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

N a p i r e n d:

1. 1910. évről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
  2. A zárszámadások előterjesztése.
  3. A nyereség felosztása.
  4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
  5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében kilépő 5 igazgatósági tag helyébe 5 igazgatósági tag választása.
  6. A felügyelőbizottság megválasztása az 1911-ik évre.
- A mérleg, a nyereség- és veszteség számla, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető és nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére lesz bocsátva.

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen akár személyesen akár meghatalmazott által részt venni óhajtanak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében Zomborban az intézet pénztáránál, vagy Budapesten a Magyar Agrár és Járadékbank részvénytársaság, pénztáránál a közgyűlés előtt 3 nappal tetébe helyezni.

A letett részvényekről kiadott elismervények a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgálnak.

Mérleg 1910. december 31-én.

Vagyon:		Teher:	
Készpénz	75430 57	Részvénytőke	1000000 —
Intézeti ház	120000 —	Tartalékalap	156000 —
Váltók: bankváltók	2546381 02	Fel nem vett osztalék	525 —
jelzálogilag biztosított váltók	2811824 —	Betétek	4745433 52
Jelzálogkölcsonők	5366541 41	Visszleszámitolt váltók	1642787 75
Értékpapírok és függő kamataik 1910. december 31-ig	817975 10	Engedményezett jelzálogkölcsonők	4758545 44
Folyó számla követelések	1467521 66	Jelzálogkölcsonőkből azok árfolyamkülömbözetére visszartartott összegek	42397 52
Jelzálog kölcsonők hátralékos törlesztő részletei	26564 05	Hitelezők (folyószámlán)	633200 72
Előre fizetett kamatok	76098 39	Előre felvett kamatok	191850 72
		Egyenleg mint tiszta nyereség	137595 53
	13308336 21		13308336 20

Zombor, 1911. évi január hó 19-én.

A z i g a z g a t ó s á g:

Latinovits Pál s. k. Barta Arnold s. k. Báró Madarassy-Beck Gyula dr. s. k. Fábry Samu s. k. Dungserszky Jakab s. k. Heincz Albert s. k. Koczkár Zsigmond s. k. Latinovits Géza s. k. Dr. Molnár Károly s. k. Dr. Mikosevits Kanut s. k. Radovánovits György s. k. Dr. Schöber Béla s. k. Bárány Zsigmond s. k. Tárczay Dezső s. k. Vározy Károly s. k.

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk. — Zombor, 1911. évi január hó 19-én.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Nikolits Izidor s. k.

Dr. Balthazar Béla s. k.

Fettick György s. k.

Balla Hugó s. k.

Állást keres

egy 16 éves, 4 polgári osztályt végzett, jó családból való ifju, szerény feltételek mellett jegyzői irodába gyakornokul ajánlkozik.

Cim a kiadóhivatalban. 2—1

Szőlőbirtokos Urak!

Évtizedes buvárlataim, s mélyreható kísérleteim eredményeként tiszta önértéssel értesíthetem a n. érdemű közbirtokosságot, hogy a szőlőművelés terén oly szerencsés felfedezésre jutottam, mely méltán nevezhető a huszadik század legszerencsésebb, és korszakalkotó felfedezésének, válsággal vívódó számtalan csapásokkal sújtott szőlőkultúránk terén. Szerencsés felfedezésem ugyanis azon a régtől kívánt, és nélkülözött hiányon kíván segíteni, mely a tőkék visszaesésében kivénült, vagy a nem megfelelő fajok átalakításában annyira érezhető volt, s mely kérdések, sőt bajok nap-nap után aktuálisabbá váltak. Ezen kérdéseket tárgyaló művem megjelent, s 75 fillérért (levélbélyegben is) megrendelhető, mely mindenkit megtanít arra, hogy a hiányokat mi módon lehet biztos, gyors és olcsó eredménnyel pótolni, a kivénült, vagy a nem megfelelő fajokat a termés szakitás nélkül átalakítani. Megrendelést el-5—5 fogad, bővebb tájékoztatást nyújt

Gyebnár Antal szőlőtelepítő vállalata
Nagylócz, (Nógrád megye.)

Billiárdasztalok,

golyók és dákok. Árverésen vettem több új modern Mahagoni, Caramból billiárdasztal és használt de jó állapotban levő lukas Kéglasztalokat, melyek olcsón **eladók.**

Schmidt János, Bácsfeketehegy.

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT
Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-tár UJPESTEN.**

Egy jó családból származó 18 éves, teljesebb árva

urilánka

óhajt éltesebb, magányos urhölgy mellett alkalmazást nyerni. — Bővebbet a **Bácsmezei** kiadóhivatalában (Budapest, Teréz-körút 2.) 3—1

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó
iparteleg

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákokat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
S Z A B A D K Á N .

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

HIVATALOS

bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmezei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a

„**Bácsmegeye**“

kiadóhivatalában

Budapest, Teréz-körut 2. sz.

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült

4 $\frac{1}{2}$ klgr. 10 korona

= franco küldéssel. =

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye).

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézete.

Egész éven át nyitva.

← Kérjünk prospektust. →